

COA Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvanglocatie

Versie 9 september 2020

Bestuursovereenkomst inzake de vestiging van een opvanglocatie

Partijen

1. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers, gevestigd aan de Rijnstraat 8 te Den Haag, hierbij vertegenwoordigd door een lid van het bestuur van het COA, de heer drs. J. Kapteijns, hierna te noemen: 'COA'
2. De gemeente Echt-Susteren, gevestigd aan de Nieuwe Markt 55 te Echt, hierbij vertegenwoordigd door de heer dr. J.W.M.M.J. Hessels, de burgemeester, hierna te noemen: 'het gemeentebestuur'

Overwegende:

- dat in de gemeente reeds vreemdelingen opgevangen worden in een opvanglocatie binnen de gemeente, te weten het opvangcentrum aan de Pepinusbrug 2 te Echt;
- dat afspraken over de opvang van vreemdelingen in het opvangcentrum tussen het COA en de gemeente zijn vastgelegd in een bestuursovereenkomst met een looptijd tot en met 31 december 2020;
- dat het COA tot kerntaak heeft de opvang en begeleiding van vreemdelingen;
- dat het gemeentebestuur heeft besloten medewerking te verlenen aan het verzoek van het COA voor de verlenging van de aanwezigheid van de opvanglocatie;
- dat het COA en het gemeentebestuur een optimaal functioneren van de opvanglocatie in de plaatselijke gemeenschap en in relatie tot de betrokken diensten en instellingen willen bewerkstelligen door het herbevestigen van bestaande afspraken, evenals het maken van nieuwe afspraken en het treffen van de nodige voorzieningen, middels het sluiten van de voorliggende bestuursovereenkomst;
- dat iedere bestuursovereenkomst onverlet laat dat het COA voor het gebruik van de opvanglocatie over de benodigde vergunningen moet beschikken;
- dat het gemeentebestuur zich binnen haar publiekrechtelijke verantwoordelijkheden inspant voor een zorgvuldige en voortvarende vergunningverlening;
- dat het Faciliteitenbesluit Opvangcentra, d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636) en de aanvullingen van 8 juni 1998 (Stb. 347) en 25 januari 2001 (Stb. 60) van toepassing zijn, alsmede eventuele toekomstige wijzigingen en aanvullingen;
- dat de directe verantwoordelijkheid voor het nemen van de noodzakelijke maatregelen op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare Orde en veiligheid, behalve bij de gemeente en het COA, bij meerdere partijen ligt;
- dat het uitgangspunt is dat de randvoorwaarden voor de te nemen maatregelen in verband met de opvang van vreemdelingen op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare Orde en veiligheid voldoende in bestaande wet- en regelgeving zijn vastgelegd.

komen het volgende overeen:

Hoofdstuk 1 **definities**

Artikel 1 Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a) Vreemdeling: de persoon die in de opvanglocatie van het COA wordt opgevangen, zoals bedoeld in artikel 3 van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers;
- b) Capaciteitsplaatsen: plaatsen in een opvanglocatie beschikbaar voor de opvang van vreemdelingen;
- c) Opvanglocatie: een opvangvoorziening waarin door of onder verantwoordelijkheid van het COA opvang wordt geboden aan vreemdelingen. Hieronder vallen een Opvangcentrum of een Noodopvang;
- d) Ingebruikname: het moment (de dag) waarop de eerste vreemdeling gebruik maakt van de opvanglocatie. Omdat de bestuursovereenkomst betrekking heeft op de bestaande opvanglocatie betreft het hier de ingangsdatum van de bestuursovereenkomst;
- e) Faciliteitenbesluit: het Faciliteitenbesluit Opvangcentra d.d. 29 juli 1994 (Stb. 636).

Hoofdstuk 2 **afspraken over opvanglocatie, bewoners en capaciteitsplaatsen, duur en uitkering Faciliteitenbesluit**

Artikel 2 Opvanglocatie

1. Het gemeentebestuur stemt in met het voortgezet gebruik van de opvanglocatie aan de Pepinusbrug 2 te Echt door het COA.
2. Het COA gebruikt de opvanglocatie onder eigen verantwoordelijkheid als een Opvangcentrum ten behoeve van de opvang van vreemdelingen.

Artikel 3 Bewoners en capaciteitsplaatsen

1. In de opvanglocatie worden maximaal 420 vreemdelingen opgevangen.
2. Het COA spant zich in voor een evenwichtige samenstelling van de bewoners voor wat betreft herkomst, geslacht, leeftijd en gezinssituatie. Instroom is daarbij bepalend.
3. Op verzoek van het gemeentebestuur verstrekt het COA het gemeentebestuur informatie over het aantal vreemdelingen dat in de gevraagde periode in de opvanglocatie verblijft. Eveneens verstrekt het COA daarbij informatie over de in het vorig lid bedoelde samenstelling van de bewoners.

Artikel 4 Duur

1. De bestuursovereenkomst wordt aangegaan voor de duur van 10 jaar en gaat in op 1 januari 2021.
2. De overeenkomst eindigt van rechtswege na het verstrijken van de in lid 1 genoemde periode.
3. Het COA kan per aangetekende brief besluiten tot tussentijdse opzegging van de overeenkomst. Indien het COA overgaat tot tussentijdse opzegging geldt een opzegtermijn van tenminste 6 maanden.

- Partijen kunnen gedurende de gebruikperiode in onderling overleg, uiterlijk drie maanden voor afloop van deze overeenkomst, besluiten tot verlenging van de overeenkomst voor een alsdan nader overeen te komen termijn.
- Indien één van de partijen in ernstige mate toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van een of meerdere van haar uit hoofde van deze overeenkomst voortvloeiende verplichtingen en na een schriftelijke ingebrekestelling met inachtneming van een redelijke termijn van tenminste 4 weken niet aan haar verplichtingen voldoet, is de andere partij gerechtigd deze overeenkomst met inachtneming van een opzegtermijn van tenminste 6 maanden op te zeggen. Alvorens een opzegging te effectueren, treden partijen op bestuurlijk niveau met elkaar in overleg om te bezien of een oplossing in der minne kan worden bewerkstelligd, waarbij de partijen zich rekenschap geven van de wederzijdse publieke belangen die partijen met de uitoefening van hun wettelijke taken hebben te dienen.

Artikel 5 Uitkeringen Faciliteitenbesluit

- De aanspraak op verstrekking van de uitkering als bedoeld in artikel 3, eerste lid en artikel 4, eerste lid van het Faciliteitenbesluit vangt aan op de datum van ingebruikname.

Hoofdstuk 3 Aanvullende werkafspraken

Artikel 6

- In aanvulling op deze bestuursovereenkomst hebben het gemeentebestuur en het COA, onder erkenning van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden, nadere werkafspraken gemaakt die onlosmakelijk zijn van deze bestuursovereenkomst. Deze zijn vastgelegd in een separaat document 'Aanvullende Werkafspraken'.

Hoofdstuk 4 Overige bepalingen

Artikel 7

- Bijlage A (Toelichting Bestuursovereenkomst) behoort bij en geeft een nadere toelichting en/of uitwerking van deze bestuursovereenkomst.
- Indien de bestaande wet- en regelgeving op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid niet afdoende blijkt te zijn en hierdoor een knelpunt op dat onderdeel ontstaat, dan zullen het COA en het gemeentebestuur zich gezamenlijk inspannen dit knelpunt aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie.
- In geval van een wijziging van wet- of regelgeving die gevolgen heeft voor deze overeenkomst, treden partijen met elkaar in overleg over hoe deze gevolgen het beste kunnen worden opgevangen.
- Wijzigingen van deze overeenkomst zullen, na overeenstemming hierover tussen partijen, schriftelijk worden vastgelegd en als addendum aan deze overeenkomst worden gehecht.
- In situaties waarin deze overeenkomst niet voorziet of in geval van geschillen, de uitleg en/of de uitvoering ervan, zullen partijen een maximale inspanning verrichten om deze geschillen in onderling overleg op te lossen

6. Indien en voorzover partijen er gezamenlijk niet uitkomen, zoals beschreven in artikel 7 lid 5, kunnen zij het geschil voorleggen aan een daartoe bevoegde rechter van de rechtbank Limburg, daaronder mede begrepen de Voorzieningenrechter van deze rechtbank, recht doende in kort geding. Op de bestuursovereenkomst en nadere, daaruit voortvloeiende overeenkomsten en aanvullende werkafspraken is Nederlands recht van toepassing.

Artikel 8 Veiligheid en bereikbaarheid

1. De verantwoordelijkheid voor een adequate personeelsbezetting voor de handhaving van de veiligheid en leefbaarheid op het opvangcentrum ligt bij het COA.
2. Het COA garandeert de aanwezigheid van beveiligingspersoneel, 24 uur per dag, 7 dagen in de week.
3. Het COA is gedurende 24 uur per dag en zeven dagen per week bereikbaar voor politie, omwonenden en de gemeente.
4. Het COA, de politie en de gemeente verstrekken aan elkaar onverwijld de informatie die van belang is voor de uitvoering van de taken van een ieder die verband houden met de aanwezigheid van een opvangcentrum in de gemeente.
5. Behoudens en voor zover niet strijdig met ieders wettelijke verantwoordelijkheden op het gebied van openbare orde en veiligheid, zal in de situatie dat zich ernstige ongeregeldeheden voordoen die verband houden met de aanwezige opvanglocatie, de burgemeester op bestuurlijk niveau in overleg treden met het COA om gezamenlijk te bezien of een oplossing kan worden bereikt.

Aldus overeengekomen, in tweevoud opgemaakt en ondertekend.

Echt

Den Haag

..17.. december 2020

...!.... december 2020

Gemeente Echt-Susteren

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

dr. J.W.M.M.J. Hessels
burgemeester

drs. J. Kapteijns
lid van bestuur COA

BIJLAGEN:

Bijlage A: Toelichting Bestuursovereenkomst.

Bijlage A Toelichting Bestuursvereenkomst

I - Doel Bestuursvereenkomst

Inleiding

Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) zorgt er voor – op grond van de Wet COA - dat vreemdelingen in een kwetsbare positie in een veilige en leefbare omgeving professioneel worden opgevangen en begeleid in een opvanglocatie. Het COA opent pas een opvanglocatie nadat de gemeente daarmee heeft ingestemd. In de bestuursovereenkomst staan afspraken tussen de gemeente en het COA over de vestiging en ingebruikname van een opvanglocatie.

Zoals onder ‘overwegende’ is opgenomen in de bestuursovereenkomst dient het COA over de benodigde vergunningen te beschikken voordat een opvanglocatie in gebruik wordt genomen. De gemeente is door het ondertekenen van de bestuursovereenkomst niet gebonden deze vergunningen te verlenen, maar zal zich inspannen voor een zorgvuldige en voortvarende vergunningverlening.

Het doel van de bestuursovereenkomst is:

- Afspraken vastleggen over de vestiging van een opvanglocatie in de gemeente. Inzichtelijk maken van de (wettelijke) verantwoordelijkheidsverdeling op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid, in relatie tot de opvanglocatie.

1.1 Afspraken vastleggen over de vestiging van een opvanglocatie.

In de bestuursovereenkomst zijn afspraken opgenomen die nodig zijn voor het in gebruik nemen van de opvanglocatie. Daarbij valt te denken aan afspraken over welke locatie, of het een Opvangcentrum of Noodopvang betreft, het aantal bewoners, duur en welke wettelijke financiële uitkeringen beschikbaar worden gesteld (Faciliteitenbesluit).

Voor meer informatie over de uitkeringen en berekensystematiek van het Faciliteitenbesluit kan de COA website geraadpleegd worden: <https://www.coa.nl/nl/een-azc-de-gemeente>.

Op deze website staat een uitgebreide toelichting opgenomen op de organisatorische en praktische aspecten, die de komst van de opvanglocatie met zich meebrengt: o.a. communicatie, veiligheid, leefbaarheid, terugkeer en vertrek en de bedrijfsvoering van het COA op de opvanglocatie.

De gemeente heeft met het document ‘Aanvullende Werkafspraken’ de mogelijkheid om met het regionale COA-management aanvullende werkafspraken te maken. Dit kunnen afspraken zijn op het terrein van de organisatie van en diensten op de opvanglocatie. Dit gebeurt onder erkenning van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

1.2 Beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid

Op bovengenoemde beleidsterreinen ligt de directe verantwoordelijkheid bij meerdere partijen. Dit is belangrijk om te constateren en te realiseren voor de komst van de opvanglocatie.

Uitgangspunt is dat de voor de opvang van vreemdelingen benodigde voorzieningen en de te nemen maatregelen afdoende zijn geregeld in de bestaande wet- en regelgeving. Indien de regelgeving op een bepaald onderdeel niet afdoende blijkt te zijn en hierdoor een knelpunt kan ontstaan, dan zullen het COA en de gemeente - eventueel met inschakeling van de VNG - zich gezamenlijk inspannen dit knelpunt aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie.

Onderwijs

In de Nederlandse leerplichtwet is opgenomen dat alle kinderen in de leerplichtige leeftijd naar school moeten. De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting en inrichting van de onderwijsvoorzieningen en handhaving van de leerplicht. De leerplicht geldt dus ook voor kinderen in de opvanglocatie. Vanaf het moment dat deze kinderen staan ingeschreven in de BRP heeft de gemeente de wettelijke taak de leerplicht van deze kinderen te handhaven.

Op grond van artikel 5a van het Faciliteitenbesluit kan de gemeente aanspraak maken op een uitkering verstrekt door het COA voor huisvesting van het basisonderwijs voor kinderen van de opvanglocatie.

Voor meer informatie over het organiseren van onderwijs aan asielzoekerskinderen wordt verwezen naar <https://www.coa.nl/nl/onderwijs-kinderen>.

Gezondheidszorg

Vreemdelingen die in opvanglocatie van het COA verblijven kunnen, net als ieder ander, naar bijvoorbeeld de huisarts, de verloskundige, de jeugdgezondheidszorg of het ziekenhuis. Het COA is op grond van artikel 9 van de *Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005* verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van reguliere gezondheidszorg aan vreemdelingen. Dit is vastgelegd in de Regeling Zorg Asielzoekers (RZA).

Voor huisartsenzorg gaan asielzoekers naar [Gezondheidszorg Asielzoekers \(GZA\)](#), een landelijke huisartsenpraktijk van [Arts en Zorg](#). Daar werkt een huisarts samen met een praktijkverpleegkundige, een praktijkondersteuner voor geestelijke gezondheidszorg (poh ggz) en een praktijkassistent. Zij hebben allemaal oog voor taal- en cultuurverschillen. Er is een GZA praktijk in of dichtbij elke opvanglocatie.

Als het nodig is, verwijst de huisarts door naar andere zorgverleners zoals een medisch specialist. Ook het signaleren van sociaal-medische problemen en het begeleiden van minder redzame bewoners behoort tot de taken van GZA.

Op de website [MyCOA](#) kunnen asielzoekers - in 11 verschillende talen - praktische informatie vinden zoals de openingstijden van de huisartsenpost GZA en van medische dienstverleners in de omgeving.

GGD

Net als voor alle andere inwoners van Nederland is de GGD verantwoordelijk voor de publieke gezondheidszorg voor asielzoekers. Deze zorg omvat onder meer infectieziektepreventie en -bestrijding, gezondheidsvoorlichting en jeugdgezondheidszorg (JGZ).

De GGD geeft in elke opvanglocatie groepsvoorlichting over verschillende thema's zoals zelfzorg en psychische en seksuele gezondheid. Ook voert de GGD bij aankomst de verplichte controle op tuberculose uit, voor asielzoekers uit landen waar tbc veel voorkomt.

[Meer over publieke gezondheidszorg aan asielzoekers \(GGD-GHOR\)](#)

Jeugdhulp

Sinds 1 januari 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de jeugdhulp aan kinderen die in een opvanglocatie wonen en aan [alleenstaande minderjarige vreemdelingen](#) (amv). Gemeenten krijgen hiervoor een vergoeding op basis van de aantallen kinderen in de COA-opvang.

De jeugdverpleegkundige van de gecontracteerde Jeugdgezondheidszorg (JGZ) instelling is de schakel tussen het COA en de gemeentelijke (of regionale) jeugdhulpstructuur.

Meer informatie over gezondheidszorg staat op: <https://www.coa.nl/nl/medische-zorg-aan-asielzoekers> en <https://www.coa.nl/nl/vergoeding-van-medische-zorg>.

Openbare orde en veiligheid

Met de inwerkingtreding van de Politiewet 2012 is er één politiekorps en één geldstroom naar de politie als geheel vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Jaarlijks wordt een vast totaalbudget aan de politie toegekend voor de extra taken, waaronder extra inzet van Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM) in het kader van toezicht en handhaving, die voortvloeien uit de aanwezigheid van de opvanglocaties voor vreemdelingen. Dit budget is opgenomen in de algemene bijdrage die de Minister van Justitie en Veiligheid ter beschikking stelt aan de politie. De tijdelijke budgetten voor deze taak zijn daarmee structureel gemaakt. Dit budget is versleuteld over de eenheden van het landelijke politiekorps.

De burgemeester is op grond van de Gemeentewet verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid in de gemeente. De burgemeester en officier van justitie maken op grond van artikel 13 van de Politiewet in het driehoeksoverleg afspraken over de inzet van politie in de gemeente. Indien de politiecapaciteit in incidentele gevallen tekort schiet, zal dit eerst op districtsniveau en vervolgens op regionaal niveau moeten worden opgelost. Indien het niet lukt om binnen de regionale eenheid een oplossing te vinden voor de behoefte aan extra capaciteit, bestaat op grond van artikel 56 van de Politiewet de mogelijkheid tot tijdelijke opschaling van de politiecapaciteit.

Het handhaven van de veiligheid binnen de opvanglocatie valt onder de verantwoordelijkheid van het COA. Indien incidenten binnen de opvanglocaties gevolgen kunnen hebben voor de openbare orde wordt door het COA in eerste instantie de politie geïnformeerd en zonodig de burgemeester.

Uitgebreide informatie over veiligheid op een opvangcentrum kunt u lezen op:

<https://www.coa.nl/nl/veiligheid-en-rond-azcs>.

II - Artikelgewijze toelichting op Bestuursovereenkomst

Artikel 1 Definities :

a. **Vreemdeling**

De term 'vreemdeling' wordt gebruikt als verzamelterm voor alle bewoners van de opvanglocatie. Het betreft hier zowel asielzoekers, als bewoners die een verblijfsvergunning hebben maar nog geen reguliere huisvesting in een gemeente hebben. Hier wordt aansluiting gezocht bij de Wet Centraal orgaan opvang asielzoekers (artikel 3) en de Vreemdelingenwet 2000.

c. **Opvanglocatie**

Het Faciliteitenbesluit maakt voor de bekostiging onderscheid tussen art 3 en 4 (Opvangcentrum) en artikel 5 (Noodopvang). Onder Opvangcentrum vallen verschillende typen locaties¹ zoals AZC (Asielzoekerscentrum), COL (Centrale Ontvanglocatie), POL (Procesopvanglocatie), HTL (Handhaving en Toezichtlocatie) en GL (Gezinslocatie). Onder Noodopvang vallen Noodopvang en Aanvullende Opvang (AVO). De soort opvanglocatie (Opvangcentrum of Noodopvang) wordt vastgelegd in artikel 2, tweede lid van de Bestuursovereenkomst en is bepalend voor welke uitkering de gemeente aanspraak maakt o.g.v. het Faciliteitenbesluit (zie verder artikel 5 van de Bestuursovereenkomst).

Artikel 2 Opvanglocatie

In dit artikel worden afspraken gemaakt over waar de opvanglocatie gerealiseerd wordt en de soort opvanglocatie. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen een Opvangcentrum en een Noodopvang.

Artikel 3 Bewoners en capaciteitsplaatsen

Voor het COA is het van belang om de bezetting in een opvanglocatie optimaal te kunnen gebruiken. Daarom worden in de Bestuursovereenkomst zowel vreemdelingen als capaciteitsplaatsen benoemd. Om het maximum aantal vreemdelingen in de praktijk te kunnen onderbrengen in de opvanglocatie, is het logistiek noodzakelijk om meer capaciteitsplaatsen beschikbaar te hebben. Zo kan het voorkomen dat een gezin bestaande uit vier personen in een wooneenheid met capaciteit voor vijf personen wordt geplaatst. De vijfde capaciteitsplaats blijft daardoor vacant. Daarom zijn meer capaciteitsplaatsen nodig dan het maximum aantal op te vangen vreemdelingen. Niet elke capaciteitsplaats zal in de praktijk bezet worden.

Voor het COA is de instroom leidend bij het plaatsen van vreemdelingen in opvanglocaties. Het COA maakt geen onderscheid naar nationaliteit, leeftijd, religie, achtergrond, etc.

Artikel 4 Duur

Dit artikel regelt de looptijd van de overeenkomst en eventuele opties voor verlenging. In lid 4 is optioneel een verlengingsmogelijkheid opgenomen.

¹ Zie site: <https://www.coa.nl>

Artikel 5 Uitkeringen Faciliteitenbesluit

Op grond van het Faciliteitenbesluit maakt de gemeente aanspraak op verschillende eenmalige en periodieke vergoedingen die door of via het COA worden uitgekeerd. De hoogte van de periodieke uitkeringen zijn gerelateerd aan de capaciteit van de opvanglocatie die beschikbaar is voor de opvang van vreemdelingen. De aanspraak op de uitkeringen vangt aan op de datum waarop de opvanglocatie voor bewoning door vreemdelingen in gebruik wordt genomen.

P.M. Onder verwijzing naar artikel 6 zijn de gemeente en het COA voornemens om de locatie flexibeler in te zetten. In het betreffende deel van de locatie dat flexibeler wordt ingezet, kunnen zowel vreemdelingen alsook nader te benoemen doelgroepen worden opgevangen. Mutaties in de voor vreemdelingen beschikbare capaciteit hebben effect op de hoogte van de bovengenoemde periodieke uitkeringen die door of via het COA worden uitgekeerd.

Artikel 6 Aanvullende werkafspraken

Dit artikel geeft aan dat in aanvulling op de Bestuursovereenkomst de gemeente met het COA aanvullende werkafspraken kan maken. Deze aanvullende werkafspraken worden in een separaat document vastgelegd. Het betreft hier eventuele aanvullingen en uitwerkingen op de in de Toelichting Bestuursovereenkomst genoemde informatiedocumenten en factsheets. Dit kunnen afspraken zijn op het terrein van de organisatie van en diensten op de opvanglocatie. Dit gebeurt onder erkenning van elkaars bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen de gestelde wettelijke kaders.

Artikel 7 Overige bepalingen

Dit artikel regelt dat Bijlage A behoort bij de Bestuursovereenkomst. Tevens is opgenomen dat indien een knelpunt in de praktijk ontstaat waar de bestaande wet- en regelgeving op de beleidsterreinen Onderwijs, Gezondheidszorg en Openbare orde en veiligheid, geen oplossing voor biedt, de gemeente en COA een gezamenlijk inspanning plegen – eventueel met inschakeling van de VNG – om dit knelpunt aan te kaarten bij het verantwoordelijke Ministerie. Het COA heeft hierin een inspanningsverplichting en geen resultaatsverplichting.